

**Protokół z kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusk
ul. 13 Pułku Piechoty 1, 06-100 Pułtusk
w dniach 22 oraz 29 października 2020 roku**

Przedmiot kontroli:

Przedmiotem kontroli był stan zatrudnienia i kwalifikacje zatrudnionej kadry, prawidłowość przyznawania zasiłków stałych oraz sposób kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt w dps z uwzględnieniem działań podejmowanych w celu ustalenia możliwości partycypacji w kosztach pomocy osób zobowiązanych do jej udzielania.

Kierownictwo jednostki kontrolowanej:

Pani Agata Kołakowska – dyrektor MOPS od dnia 9.10.2001 r.

Pani Agnieszka Lasocka – główna księgowa MOPS od dnia 7.09.2020 r.

W dniach kontroli Dyrektor Ośrodka była nieobecna. Do wykonywania czynności dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk od 13 października 2020 r. na czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk Pani Agaty Kołakowskiej została wyznaczona przez Burmistrza Miasta Pułtusk Pani Beata Gemza – kierownik działu pomocy środowiskowej.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów w składzie:

Mirosław Czaplicki – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie,

Hanna Młynarczyk – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie,

działający na podstawie upoważnienia do kontroli z dnia 6 października 2020 r., numer 227/WPS/2020 wystawionego z upoważnienia Wojewody Mazowieckiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Panią Kingę Jurę.

[dowód: akta kontroli str. 1]

Kontrolę poprzedzono sporządzeniem „Programu kontroli”, zatwierdzonym przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Panią Kingę Jurę.

[dowód: akta kontroli str. 2-5]

Zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, w związku z art. 22 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej o planowaniu przeprowadzenia kontroli został poinformowany w ustawowym terminie, tj. pismem z dnia 6 października 2020 r., burmistrz miasta oraz dyrektor kontrolowanej jednostki.

[dowód: akta kontroli, str. 6-7]

Okres objęty kontrolą:

Od dnia 1.01.2019 roku do dnia kontroli.

Podstawa prawna kontroli:

1. art. 127 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.),
2. rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.).

W wyniku kontroli ustalono co następuje:

I. Organizacja pracy, stan zatrudnienia i kwalifikacje kadry zatrudnionej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pułtusk

Podstawy prawne działalności Ośrodka:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk został utworzony uchwałą Nr XII/61/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Pułtusk z dnia 26 kwietnia 1990 r. w *sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk*.

Następnie uchwałą Nr XII/163/91 Rady Miejskiej w Pułtusk z dnia 9 października 1991 r. powołano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk. Zgodnie z § 1 ust. 1 ww. uchwały z dniem 1 stycznia 1991 roku powołano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk

[dowód: akta kontroli str. 8-12]

W kontrolowanym okresie jednostka działała na podstawie:

1. Statutu przyjętego uchwałą Nr XXXVIII/30/2017 Rady Miejskiej w Pułtusk z dnia 29 marca 2017 r. w *sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk* ze zmianami wprowadzonymi uchwałami Rady Miejskiej w Pułtusk: Nr LVIII/457/2018

z dnia 19 kwietnia 2018 r., Nr LXI/483/2018 z dnia 14 czerwca 2018 r., Nr VIII/70/2019 z dnia 20 lutego 2019 r. oraz Nr XXVIII/265/2020 z dnia 28 maja 2020 r.

[dowód: akta kontroli str.13-30]

2. Regulaminów Organizacyjnych Ośrodka wprowadzonych Zarządzeniami Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtuskach w sprawie *nadania Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtuskach*:

- Nr 22/2018 z dnia 20 lipca 2018 r. ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniami Dyrektora MOPS w Pułtuskach: Nr 10/2019 z dnia 14 lutego 2019 r. i Nr 15/2019 z dnia 1 marca 2019 r.,
- Nr 7/2020 z dnia 7 stycznia 2020 r.,
- Nr 26/2020 z dnia 5 czerwca 2020 r.

[dowód: akta kontroli str. 31-121]

Struktura organizacyjna Ośrodka:

Zgodnie z § 5 ust. 1 Regulaminu w strukturze organizacji Ośrodka wyróżnia się:

1. Działy:

- a. dział wsparcia środowiskowego,
- b. dział księgowości,
- c. dział pomocy środowiskowej.

2. Sekcję ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

3. Wieloosobowe stanowisko ds. obsługi administracyjnej.

4. Samodzielne stanowisko ds. profilaktyki uzależnień.

5. Dzienny dom „Senior-Wigor”.

6. Klub integracji społecznej i samopomocy.

Stosownie do § 5 ust. 2 Regulaminu Ośrodek prowadzi obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Natomiast zgodnie z § 8 ust. 2 i ust. 5 Regulaminu dokonano odpowiednich zapisów, że na czele Ośrodka stoi dyrektor, który kieruje jego działalnością, reprezentuje Ośrodek na zewnątrz i jest za niego odpowiedzialny, w czasie nieobecności dyrektora jego obowiązki przejmują wyznaczeni pracownicy na podstawie pisemnego upoważnienia.

Stan zatrudnienia:

Na dzień kontroli w Ośrodku pracownicy socjalni zatrudnieni byli w liczbie 12 osób w pełnym wymiarze czasu pracy. Podczas kontroli ustalono, że teren miasta i gminy zamieszkuje 24 258 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2019 r.). Na jeden etat pracownika socjalnego przypada zatem ok. 2 022 mieszkańców oraz średnio 35 środowisk objętych pracą socjalną.

Stosownie do art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Jednocześnie ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W czasie kontroli stwierdzono, że Dyrektor Ośrodka spełnia wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ukończyła Uniwersytet Warszawski na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych w zakresie nauk o pracy i polityki społecznej, uzyskując w 1990 r. tytuł magistra polityki społecznej. Posiada także dyplom uzyskania tytułu organizatora pomocy społecznej w Szkole Policealnej Pracowników Służb Społecznych w 2002 r. oraz 38-letni staż pracy w pomocy społecznej.

[dowód: akta kontroli str. 137-138]

Zespół kontrolny dokonał analizy akt osobowych pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku.

Skontrolowani pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracowników socjalnych posiadali uprawnienia do wykonywania zawodu na podstawie art. 156 ust. 1, art. 156 ust. 1a i art. 156 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 48, poz. 320).

Pracownicy socjalni legitymują się odpowiednim kierunkowym wykształceniem. Zatrudnienie pracowników socjalnych na zajmowanych stanowiskach odpowiada wymaganiom wskazanym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936).

[dowód: akta kontroli str. 122-128]

Upoważnienia w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej:

Dyrektor kontrolowanej jednostki działa w ramach udzielonego przez Burmistrza Miasta Pułtusk upoważnienia Nr 272/2014 z dnia 10 grudnia 2014 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Na wniosek dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Burmistrz Miasta Pułtusk upoważnił do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy następujące osoby:

- Panią Beatę Gemzę – upoważnienie Nr 106/2016 z dnia 6 czerwca 2016 r. i zarządzeniem Nr 116/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r. odpowiednio zastępcę dyrektora MOPS, a następnie kierownika działu pomocy środowiskowej.
- Panią Ewę Kowalską – upoważnienie Nr 125/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r. kierownika Dziennego Domu „Senior-WIGOR” w Pułtusk.
- Panią Anetę Śmiechowską – upoważnienie Nr 144/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 r. specjalistę pracy socjalnej.
- Pana Stanisława Zarembę – upoważnienie Nr 224/2014 z dnia 10 grudnia 2014 r. kierownika sekcji ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

[dowód: akta kontroli str. 129-135]

II. Przyznawanie zasiłków stałych

Przepis art. 37 ust. 1-2 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że:

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;*
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.*

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;*
- 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie*

a dochodem na osobę w rodzinie.

Na potrzeby kontroli przedłożono stosowne rejestry zasiłków stałych.

[dowód: akta kontroli str. 139-140]

W trakcie kontroli sprawdzeniu poddano dokumentację 10 prowadzonych spraw, którym w okresie od 1.01.2019 r. do dnia kontroli przyznano lub wypłacano zasiłek stały, w zakresie oceny:

- kompletowania dokumentacji stanowiącej podstawę rozstrzygnięcia sprawy,
- poprawności sporządzanych rodzinnych wywiadów środowiskowych,
- prawidłowości wydawanych decyzji administracyjnych,
- sposobu monitorowania działań związanych z realizacją pomocy.

Zgodnie z przedłożoną przez kierownika informacją w kontrolowanym okresie 17 osób pobierających zasiłek stały nabyło uprawnienie do świadczeń emerytalno-rentowych. Dyrektor Ośrodka nie zawierał w tym czasie umów, o których mowa w art. 103 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z osobami zobowiązanymi do świadczenia pomocy na rzecz osób otrzymujących zasiłek stały. W kontrolnym okresie dyrektor Ośrodka nie występował do Sądu o roszczenie alimentacyjne na rzecz osób pobierających zasiłek stały.

[dowód: akta kontroli str. 136]

W toku kontroli dokonano analizy spraw oznaczonych numerami: PS.5100.22.2020 (A.K.), PS.5100.10.2019 (G.E.), PS.5100.34.2019 (M.S.), PS.5100.2.2019 (I.B.), PS.5100.6.2019 (M.P.), PS.5100.27.2019 (D.R.), PS.5100.4.2020 (J.S.), PS.5100.8.2020 (A.CH.), PS.5100.3.2020 (A.S.), PS.5100.33.2019 (A.M.).

Na podstawie skontrolowanych dokumentów stwierdzono:

1. We wszystkich przypadkach ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku stałego w kontrolowanym okresie odbywało się na wniosek strony.
2. W jednej skontrolowanej sprawie wystąpiły okoliczności, które stanowiły podstawę do zastosowania trybu określonego w art. 106 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej. Na czas zawieszenia postępowania został przyznany zasiłek okresowy.
3. Spośród 10 skontrolowanych akt 1 osoba nabyła prawo do zasiłku stałego z tytułu wieku, natomiast 9 osób posiadało umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności.
4. Prowadząc postępowania ustalające uprawnienia świadczeniobiorców każdorazowo sporządzano wywiady środowiskowe. Wywiady środowiskowe zawierały diagnozę oraz opis sytuacji osób i rodzin korzystających ze wsparcia MOPS, a także wszelkie niezbędne

informacje pozwalające na rozstrzygnięcie o posiadaniu uprawnień do zasiłku stałego.

5. Do wywiadów środowiskowych dołączano niezbędne dokumenty, m.in. oświadczenia o braku uprawnień do świadczeń z systemu emerytalno-rentowego z ZUS lub KRUS oraz oświadczenia o stanie majątkowym zgodnie z zapisami art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

6. We wszystkich poddanych analizie sprawach zasiłki przyznano w prawidłowej wysokości.

7. We wszystkich poddanych kontroli sprawach zasiłki stałe przyznawane były na odpowiedni okres czasu – bezterminowo lub na okres obowiązywania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

8. Skontrolowane decyzje administracyjne zawierały wszystkie niezbędne elementy wskazane w art. 107 § 1 i § 3 k.p.a. Prawidłowo oznaczony był organ wydający, wskazana była podstawa prawna, rozstrzygnięcie, indywidualne uzasadnienie, pouczenie.

9. Wszystkie decyzje wydano w terminach, o których mowa w art. 35 i 36 kpa.

10. W dokumentacji znajdowały się potwierdzenia zwrotne odbioru każdej z wydanych przez MOPS decyzji administracyjnej przyznającej zasiłek stały.

11. We wszystkich skontrolowanych przypadkach osób korzystających ze stałych form pomocy, takich jak otrzymywany zasiłek stały każdorazowo przestrzegano zapisu art. 107 ust. 4 ww. ustawy w zakresie sporządzania aktualizacji wywiadu nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

12. 1 osoba, której w okresie objętym kontrolą wypłacano zasiłek stały nie posiadała osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej. W aktach pozostałych 9 osób, którym wypłacano zasiłek stały znajdowała się dokumentacja potwierdzająca prowadzenie postępowań mających na celu ustalenie pomocy świadczonej na rzecz osób pobierających zasiłek stały.

III. Kierowanie i ustalanie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej

Przepis art. 54 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Na potrzeby kontroli Pani Beata Gemza przygotowała wykaz osób skierowanych i umieszczonych w domach pomocy społecznej, za które gmina ponosi odpłatność. Wynika z niego, że w dniu rozpoczęcia kontroli w domach pomocy społecznej przebywało 20 osób. W okresie objętym kontrolą do dps skierowano 5 osób, w tym 1 osoba skierowana decyzją z dnia 27.08.2020 r., nie została jeszcze umieszczona w dps. We wszystkich wykazanych

sprawach Ośrodek kierował osoby wymagające tej formy wsparcia wyłącznie do domów pomocy społecznej i w żadnym przypadku nie była to prywatna placówka opiekuńcza.

[dowód: akta kontroli str. 141-145]

Pod wykazem Pani Beata Gemza złożyła oświadczenie, że poza osobami wskazanymi w załączonej do protokołu tabeli Ośrodek nie skierował, a gmina nie opłacała pobytu żadnej innej osoby przebywającej w placówce zapewniającej całodobową opiekę, o której mowa w rozdziale 3 ustawy o pomocy społecznej.

[dowód: akta kontroli str. 145]

Na tym protokół kontroli zakończono.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w *Księżce kontroli* pod Nr 2/2020.

Wykaz dowodów w sprawie:

- 1) akta kontroli str. 1: upoważnienie do kontroli;
- 2) akta kontroli str. 2-5: program kontroli;
- 3) akta kontroli str. 6-7: zawiadomienia o kontroli;
- 4) akta kontroli str. 8-12: uchwały w sprawie utworzenia MOPS;
- 5) akta kontroli str. 13-121: uchwały w sprawie nadania statutu, zarządzenia w sprawie regulaminu organizacyjnego;
- 6) akta kontroli str. 122-128: informacje dotyczące stanu zatrudnienia w Ośrodku oraz kwalifikacji zatrudnionych pracowników;
- 7) akta kontroli str. 129-135: upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych;
- 8) akta kontroli str. 136: informacja kierownika MOPS dotycząca zasiłków stałych;
- 9) akta kontroli str. 137-138: dokumentacja dotycząca kwalifikacji dyrektora MOPS;
- 10) akta kontroli str. 139-140: rejestry zasiłków stałych;
- 11) akta kontroli str. 141-145: tabela osoby skierowane i umieszczone w dps, za które gmina ponosi odpłatność.

Pouczenie:

Na podstawie § 16 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) kierownikowi jednostki poddanej kontroli przysługuje prawo do:

1. odmowy podpisania protokołu kontroli, przy jednoczesnym złożeniu, w terminie 7 dni od daty jego otrzymania wyjaśnień przyczyn tej odmowy,
2. zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole; zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, do niniejszego protokołu zostaną dołączone kolejne załączniki stanowiące jego integralną część, dotyczące zmian dokonanych w protokole kontroli.

W przypadku nieuwzględnienia zgłoszonych do protokołu kontroli zastrzeżeń, w całości lub części, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli zaakceptowanego przez dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń.

Protokół został sporządzony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Protokół zawiera 9 parafowanych stron.

z up. DYREKTORA
Beata Gemza
KIEROWNIK
DZIAŁU POMOCY ŚRODOWISKOWEJ
(podpis i pieczęć kierownika
jednostki podlegającej kontroli)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
06-100 Pułtusk, ul. 13 Pułku Piechoty 1
tel. 23 692-52-65, fax 23 306-70-07
NIP 568-13-77-871, REGON 002710610

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Mirosław Czaplicki

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Hanna Włynarczyk

(podpisy zespołu inspektorów)

Pułtusk, 19.01.2021
(miejscowość, data)

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam:

z up. DYREKTORA
Beata Gemza
KIEROWNIK
DZIAŁU POMOCY ŚRODOWISKOWEJ
(podpis i pieczęć kierownika
jednostki podlegającej kontroli)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
06-100 Pułtusk, ul. 13 Pułku Piechoty 1
tel. 23 692-52-65, fax 23 306-70-07
NIP 568-13-77-871, REGON 002710610

Pułtusk, 19.01.2021
(miejscowość, data)

Nie udało nam się dobrać
protokołu.

z up. DYREKTORA
Beata Gemza
KIEROWNIK
DZIAŁU POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

